

INFORMACIJA O POTREBI ISPLATE ZAOSTALIH SREDSTAVA IZ 2025. GODINE ZA REALIZACIJU MJERA AGROBUDŽETA: 1.1.2 PODRŠKA RAZVOJU TRŽIŠNE PROIZVODNJE MLIJEKA, 2.1.12 PODRŠKA JAČANJU OTKUPNE MREŽE MLIJEKA, 3.2 PROGRAM UNAPREĐIVANJA STOČARSTVA I 4.1 PROGRAM STARAČKIH NAKNADA I POLJOPRIVREDNO OSIGURANJE

Na osnovu člana 6 Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službeni list CG”, br. 56/09, 34/14, 1/15, 30/17 i 59/21), člana 12 stav 2 Zakona o morskome ribarstvu („Službeni list CG”, broj 69/25), čl. 9 i 18 Zakona o Budžetu Crne Gore za 2026. godinu („Službeni list CG”, broj 159/25) i čl. 3 i 23 Zakona o sprovođenju mjera podrške poljoprivredne politike, politike ruralnog razvoja i politike ribarstva („Službeni list CG”, broj 92/25), donijela je Uredbu o uslovima, načinu i dinamici sprovođenja mjera agrarne politike za 2026. godinu – Agrobudžet („Službeni list CG”, broj 48/26).

Usljed specifične dinamike prikupljanja podataka i budžetskih ograničenja u prethodnom periodu, pojavila se potreba za izmirenjem zaostalih obaveza iz 2025. godine.

Mjerom 1.1.2 Podrška razvoju tržišne proizvodnje mlijeka definisano je da se podrška daje proizvođačima koji predaju mlijeko odobrenim objektima za preradu mlijeka (mljekarama/sirarama), a koji su upisani u Registar odobrenih objekata. Osnovna premija iznosi 0,08€ po litru. Uslov za dobijanje premije je da je isporučena količina mlijeka po gazdinstvu minimalno 300 litara mjesečno i da je mlijeko u skladu sa kriterijumima kvaliteta sirovog mlijeka u odnosu na broj mikroorganizama i somatskih ćelija, i to ukupan broj mikroorganizama do 600.000 i ukupan broj somatskih ćelija do 400.000. Za kozje i ovčije mlijeko dozvoljeno je do 1.500.000 mikroorganizama.

Podrška u vidu premije za količinu u iznosu od 0,01€ po litru daje se proizvođačima koji mjesečno mljekari predaju više od 5.000 litara mlijeka koje je u skladu sa propisanim kriterijumima kvaliteta sirovog mlijeka, za cjelokupnu količinu predatog mlijeka. Podrška u vidu premije za kvalitet se ostvaruje na sljedeći način:

- 0,11€ po litru isporučenog kravljeg mlijeka za sirovo mlijeko koje ima do 100.000 mikroorganizama i do 400.000 somatskih ćelija u ml.
- 0,11€ po litru isporučenog kozjeg i ovčijeg mlijeka za sirovo mlijeko koje ima do 1.500.000 mikroorganizama u ml.

Kvalitet se određuje, za otkup u prvoj polovini mjeseca na osnovu prve analize mlijeka u tom mjesecu, a za otkup u drugoj polovini mjeseca na osnovu druge analize, uz primjenu geometrijske sredine kao korektivnog faktora.

Odobreni objekti za preradu mlijeka dostavljaju spiskove sa podacima o gazdinstvu, ukupno isporučenoj količini sirovog mlijeka i količinama mlijeka u odnosu na kriterijume kvaliteta sirovog mlijeka najkasnije do desetog u mjesecu za otkupljeno mlijeko u prethodnom mjesecu. Spiskovi proizvođača sa podacima o mjesečnim količinama isporučenog mlijeka su osnov za obračun i isplatu premije. Spiskova od strane privrednih subjekata koji vrše otkup sirovog mlijeka (mljekare i sirare), prema uobičajenoj proceduri, dostavljaju se u mjesecu koji slijedi nakon referentnog perioda.

Paralelno sa podrškom proizvođačima, mjerom 2.1.12 Podrška jačanju otkupne mreže mlijeka podržavaju se objekti za preradu koji održavaju i proširuju infrastrukturu za otkup mlijeka od domaćih proizvođača. Ova podrška iznosi 0,02 € po litru otkupljenog mlijeka i predstavlja ključni mehanizam za obezbjeđivanje stabilnog lanca vrijednosti u sektoru mljekarstva, naročito u opštinama sa manje razvijenom otkupnom mrežom.

Imajući u vidu da se otkupni proces za mjesec decembar završava sa poslednjim danom u kalendarskoj godini, odobreni objekti za preradu mlijeka (mljekare i sirare) finalne spiskove sa preciznim podacima dostavljaju Ministarstvu tek u januaru tekuće godine. Sa obzirom na navedeno, obaveze za decembar su prenesene i moraju se realizovati kao zaostale isplate u 2026. godini.

- Za mjeru 1.1.2 neophodno je 413.246,66 €.
- Za mjeru 2.1.12 neophodno je 46.705,64 €.

U okviru mjere 3.2 Program unapređivanja stočarstva, kojom je definisana podrška za uzgoj priplodnih krmača u čistoj rasi, konstatovano je da je uslijed administrativnog previda sa spiska za isplatu izostavljeno gazdinstvo LDF Ventures. Kako imenovano gazdinstvo ispunjava sve kriterijume propisane Agrobudžetom, kao i minimalne uslove zaštite dobrobiti životinja potvrđene od strane Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, izvršiće se naknadna isplata pripadajuće premije u iznosu od 3.150,00 €.

Takođe, u okviru iste mjere (3.2), neophodno je platiti premije u živinarstvu koje se odnose na dva realizovana javna poziva iz 2025. godine (za jaja i piliće). Uslijed nedostatka sredstava u momentu dospijeca, obaveze po osnovu I javnog poziva u iznosu od 454.282,96 € i II javnog poziva u iznosu od 459.418,11 € ostale su neizmirene, te je potrebno izvršiti uplatu u ukupnom iznosu od 913.701,07 €.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, u okviru mjere 4.1 „Program staračkih naknada i poljoprivredno osiguranje“, obezbjeđuje subvencionisane premije namijenjene poljoprivrednim proizvođačima upisanim u Registar poljoprivrednih osiguranika, sa ciljem umanjenja njihovih obaveza po osnovu doprinosa i omogućavanja ostvarivanja zakonskog prava na penziju.

Ova mjera ima poseban značaj za poljoprivrednike koji ne ostvaruju radni staž u klasičnom smislu, već pravo na penziju stiču kroz poseban režim osiguranja. Subvencionisanjem uplata prema Poreskoj upravi direktno se doprinosi smanjenju njihovih finansijskih obaveza i omogućava ispunjavanje zakonom propisanih uslova za ostvarivanje prava na penziju.

Na osnovu podataka i spiskova koje Poreska uprava dostavlja Ministarstvu finansija i Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, utvrđene su obaveze po ovom osnovu. Međutim, imajući u vidu da poljoprivredni proizvođači često nemaju stabilne izvore prihoda, nijesu u mogućnosti da redovno izmiruju obaveze po osnovu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, čime ostaju bez socijalne sigurnosti u starosti.

Uvođenjem i kontinuiranom realizacijom ove mjere kroz Agrobudžet, omogućava se većem broju poljoprivrednika uključivanje u sistem penzijskog i invalidskog osiguranja, čime se doprinosi njihovoj dugoročnoj egzistencijalnoj sigurnosti.

Pravo na poljoprivredno osiguranje ostvaruju lica upisana u Registar poljoprivrednih gazdinstava koja podnesu zahtjev za upis u Registar poljoprivrednih osiguranika i ispune uslove propisane zakonom i podzakonskim aktima. Ispunjenost uslova utvrđuje se na osnovu relevantne dokumentacije, uključujući dokaz o identitetu, dokaz o pravu korišćenja poljoprivrednog zemljišta, uvjerenje o obavljanju poljoprivredne djelatnosti kao osnovnog ili glavnog zanimanja, kao i podatke o radnom stažu iz evidencije nadležnog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Zbog nedostatka finansijskih sredstava, isplata obaveza po ovom osnovu nije realizovana u predviđenom periodu.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede predlaže da Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem preporuči Vladi Crne Gore da da saglasnost za isplatu sredstava u ukupnom iznosu od 506.338,59 eura, za izmirenje ukupnih dospjelih dugovanja pristiglih do 31.12.2025. godine, u okviru mjere 4.1 „Program staračkih naknada i poljoprivredno osiguranje“.

Isplata bi se realizovala na osnovu dostavljenih spiskova Poreske uprave, iz sredstava Agrobudžeta za tekuću godinu.

Ističemo da ovo Ministarstvo raspolaže sredstvima u okviru Agrobudžeta za 2026. godinu koja su potrebna za izmirenje navedenih obaveza za mjesec decembar prethodne godine, na predloženi način.